

ACC. N:R M. 16957:1.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

På min far var varit skoleläsare i Tjornarp. Samt slutade han
vidare skolskiftet. Skulle jag föröka att säga om hur
omgångsrikt i form av kalas eller gifte. Som det var garna
kallades, bedde sig från min synpunkt i slutet av 1830-
talet. Såvitt jag vet var nog beviljan anledningen till
de stora Giderna, men även begravningarna var
stora tillställningar med mycket folk. Dags kunde
förbereda hos de beredna, ja, jag minnar som gilla,
men var ej så vanliga, däremot förbered ej gilla vid
konfirmation. Linn eller guldbrodd kommer jag
ej ihåg såsom gillasanledning. Efter auktionen kunde
nog en del bjudningar förbereda. Kårlagen har
jag hört talas om på de stora Gårdarna, men körderna
nöjde sig med en kaffe-bjudningar då potatisen
var uppslagen.

På fråga om farda gilleslag så var det så att
de mindre byarna utgjorde ett gilleslag där alla
skulle vara med. De stora byarna kunde vara

LUF 134

27/9-67

delade i två lag. Hm kvar fanns inte. Efter
det samliga kalaset kunde karnen och andra kjudas
på s. k. eftergåll. Torpar var så följande, att dessa
nog fingo vara med de övriga.

De inbjudna kjodos medels tryckta kort till
bevälling och begraving. Den inbjudnas namn skrevs
av världfolket på kortet och omfattningar utskens såsom
"med hustru eller med familj". I senare fisk även karnen
vara med, dock var det ej så vanligt endast då det
gällde Håkers. Utdelningen av korten anberördes
av en kryspling med del dålig, ty - fast ledyn måste
han ha haft - dels var det ena benet mycket längre
än det andra, då han kom så dök han upp i
höjden på de ena benet, han stötk han var på
det kortet, dessutom hade han en stor kroskåpp,
och med tillhjälp härav stög han sig fram både fast
och säkert, hans största njutning var frus och kaffe,
och som han blev trakterad härmed, är minnare

3)
kaffe, på alla ställen, gick han mycket villigt.
Kokt från anlätades alltid vid stens tillställningar
och som ingen sadan fanns i byn måste man anluta
någon utifrån. Det var nog oftast så, att hon i sin
ungdom hade haft plats i något herrgårdskök och
där lärt sig lite mer matlagning, än som annars var
vanligt. Hon kom nog någon eller några dagar före
jullet, och när hon kom, så tog hon befälet i köket
och bad hon för i betalning ut jag ej.

Vid stens tillställningar hade man gäende bord.
Var det gäude sådant, som delvis skulle försiggå i
kyrkan, kom man nog i tid, men annars ansågs det
nog finast att komma något försent.

Hos oss var det en smed, som var i. k. viss vord. Det
var hon som höll om flaskorna, kallades det, det var till
serverade suparna, som förkoms ganska rymnigt på de
ställen. Och hon hjälpte nog värdfolket att hälsa
gästerna välkomna. Ytterkläderna lämnades nog

ACC. N:R M. 16957:4.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

i förelagan i den mån det var plats sedan lades de på
Sångarna i rummet.

Förningens förelag i form av kakor. Spettekaka, Saker-
kakor, en sort kallade vi barn för kerokakor, det utgjordes
av någon slags sockerkakadag som utkavlades i rektangulär
lära. Citrar, som sedan bejades som vägg- eller gungstalsmedel,
ovanpå försågs de med glassyr. Dessutom förelag en del
andra sorter som jag ej kommer i lägg. Hur förningar
örelämnades, ut jag ej, men den utställdes sin allmänt
berkändande, innan terreringar, då såsom jag tror, den
hvar som hade lämnat kakor, ävenledes skulle
skära densamma i citrar, och var det vanligt att hvar-
man skulle medföra en ten värdade, i rikom citrarna
skulle medföras hem till glädje för de hemma varande
barnen. Då så gott som avslutande gäende bord förelag
skulle prästen ha först, efter honom följde så präst-
funn om sålden fanns, var ten de övriga terringarna i
räng, heder av värdighet. Först efter var det avslutades

lin på samma sätt.

Om jag skall försöka beskriva en maträtt, förkom
fäst ett inteligt smörgåsarbete, efter det kom soppa, sen
en fiskrätt av förträdesvis tillagda, samt slutligen
bleken gämsa gödskalstek av egen nyförelning med
inteligt sylt, syltblök, gurka, och andra tillbehör.

Den smörgåsarbeten var det brännvin och öl, i öfrigt
förelkom en k. ex. malage och andra liknande rätter.

Sedan bordet blivit avdukat kom så efterrätten fram
åtförd av alla förmingskakorna, och var därmed
för fort har jag ombudet tidigare. Då stod fäst glädje
högt även bland kvinnorna, och man hade mycket
skoj med de s. k. kakeknäarna som man försökte
gömma för varandra. Innan man skides an kunde
prästen hålla ett tacktal till värdfolket men
eljest förelkom inte så många tal, som numera.
Hotell eller pensionat kallas förelkom ej helt enkelt
därför att sådana ej funnas på den tiden.